

De outubro a outubro Actividades de Cedofeita

Un número máis, e felizmente xa van 10 as revistas que a nosa asociación leva realizado, gracias o apoio dos asociados e as colaboracións doutras persoas que pulan pola defensa do noso patrimonio histórico, etnográfico, ambiental e cultural. En xeral, as nosas actividades van sendo cíclicas, e non son todas aquelas que desexaríamos o non se poder utilizar o local da parroquia "Juventud Lerezana", a espera que se resolva o último problema de lindes co veciño, agardando que sexa o derradeiro, para a construción do novo local e poder realizar maior número de actividades. Así podemos salientar entre as realizadas nestes doces meses as de:

Revista

No serán do xoves 3 de novembro do pasado ano, presentamos na Galería Sargadelos de Pontevedra o número 9 da nosa revista CEDOFEITA ante un público e socios interesados que enchían a sala, contamos coa presenza da concelleira de Cultura Mª Jesús López Escudeiro. Despois das salutacións e agradecementos pola asistencia ó acto polo Presidente da Asociación Xosé Álvarez, o secretario Xosé Luis Estévez foi presentando ós restantes membros da mesa, colaboradores dese número da revista, que tiveron a atención de falar verbo do seu artigo. Así, o profesor Xesús Portas da "A Romaría en Galiza, onte e hoxe", aportou informacións arredor do fenómeno das romarías galegas e testemuñas literarias dos antecedentes históricos deste feito, centrados na reflexión sobre o espazo, o tempo, a devoción e diversión en obras principais da lírica dos séculos XII e XIII, como as Cantigas de St^a María do rei Afonso X, o Libro de Alexandre, e en especial dos ciclos de romaría da Lírica Profana Galaico-Portuguesa. O historiador X. Enrique Acuña amosou a súa defensa do patrimonio natural das Xunqueiras da Gándara e do Cobo, sobre dos intentos de agresión e privatización dese medio natural -polígono de Asempo-, recheos -lixo de Pontevedra, autopista, o espazo dos centros de ensino básico, medio e superior-, para incidir na época do acordo do concello de Pontevedra -1946-, sendo alcalde García Posada de ofrecer os terreos da xunqueira de Lerez para facer un "aeroporto". O profesor Luis A. Samartín na súa "Carta dun bicicleteiro ós veciños de Lerez", defendeu a

necesidade de utilización dese medio de transporte como máis saudable e non contaminador, a semellanza doutros países europeos, apoiou a súa exposición cun video realizado cos seus alumnos do IES Xunqueira II "Carrís-bici. Por favor".

Outros temas tratados na revista son "Nomes propios, personaxes singulares de Lerez" no que Xaime Iglesias fai unha lembranza, destacando feitos, vivencias, anécdotas, ou accións relevantes para a parroquia de persoas como: o cura D. Leandro, o médico Enrique Ballina, a parteira Avelina "a Rouca", Barriga Verde, o Carranco, os Gama, ou deportistas como os Lorenzo, Carolo ou Sobral, a xeito de resumo da Exposición levada a cabo pola Asociación no mes de agosto. O escritor e docente Miguel Suárez Abel agasállanos co relato "É Bonita, ¿Non si?" inzado de tensión narrativa, humor retranqueiro e verbo acostumado. Avelino Lage no "Coto de Monteporreiro" rememora historias anecdóticas sobre situacións acaecidas a carón da presa do Lerez, e reflicte semblanzas de personaxes na arte da pesca do salmón como D. Xosé O Soutelano, O Moreno, Xaime Feijoo ou Suso Maquieira, entre outros. Sobre os "Hipocóricos" ou nome familiar, asociados ós propios -Xan, Lola/o, Milucho/a, Doro/a, Chicha, Puri ou Xelis, etc.- escribe Xaime Iglesias prestando atención ós máis sobranceiros da zona de Lerez. O alergólogo Gabriel

Noves realiza un documentado artigo sobre os antecedentes históricos dende Grecia e Roma ata a actualidade sobre os conceptos de infección, inmunidade e alerxia, deténdose na descrición das primeiras afeccións alérxicas. César E. González De la Ballina escribe unha lembranza fiel e garimosa do seu tío D. Enrique Ballina, "o médico dos pobres" pola súa abnegación e esforzo con todos os doentes, en especial dos máis necesitados, así recoñecido co mausoleo na súa memoria no cemiterio de Lérez. Xosé Manuel Castro pon a súa habitual pincelada de humor para provocar o sorriso liberador coa dobre páxina de "A Pantasma de San Caetano". Sobre un tema educativo e social, tan de actualidade nos medios de comunicación, Xosé Luis Estévez aporta pautas para axudar ós pais a observar se seus fillos son suxeitos de acoso, ou que tipo de actitudes poden amosar os maltratadores, e como actuar ante esas condutas. Xosé Álvarez, na súa sección Novos Cultivos en Lérez (VI) fálanos do azafrán, do verdadeiro e moi caro, e non non do cártamo ou azafrán do país, que el planta nun invernadoiro da Gándara, do seu coidado, reprodución, enfermidades e recolleita. "O compost. Esterco 100% natural" é un traballo de Mª Monserrat Castro que orienta como facer un compostador, e no proceso da compostaxe na procura de acadar fertilizantes naturais ó aproveitar os restos orgánicos tan abondosos nas casas do rural. Na serie "De conversa", falamos con Constante Rodríguez, da Piolla, cóntanos feitos da súa vida -85 anos-, e da activa participación en diversas asociacións da parroquia, dende ser presidente de Cáritas ata directivo da Cofraría do Santísimo Cristo ou da Comunidade de Montes. Por último a revista, ademais dun resumo de actividades do ano, Mario Gallego en "Lérez e o Burgo: momentos dunha relación" achéganos ós primeiros tempos do Mosteiro de Lérez, a evolución de O Burgo, a súa integración na parroquia de Santa María, a nova división parroquial e das tradicións e economía dese barrio.

Xornadas micolóxicas

O grupo Sendeiriña da nosa asociación, levou a cabo as tradicionais Xornadas - XII - no mes de novembro. Iniciáronse o xoves 10 cunha charla divulgativa aberta ós non asociados, en que Pepe Álvarez, apoiado con diapositivas, indicou as principais características das especies velenosas e comestibles máis sobranceiras -amanitas, boletus,

lepiotas, agaricus, lactarius, marasmius, cantharellus, hydnum, clavaria, coprinus, cortinarius, e tricholoma entre outras-, o público participante realizou variadas preguntas, dada a desigual experiencia dos presentes neste apaixonante mundo dos cogomelos. O sábado, saímos un numeroso grupo a montes limítrofes co noso concello, sendo unha colleita moi desigual en variedade, obtendo abondosos "boletus pinícola e badius" e en menor medida "cantarelus", "lactarius deliciosus" e demais especies acostumados a recoller. Despois de limpalas e preparalas de dous xeitos, dimos boa conta delas á noite, e ideliciosas que estaban!. A verdade é que aproveitamos ben as chuvias das dúas semanas anteriores, xa que dende aquela as gotas caídas foron escasas non só no resto do inverno senón na primavera e no verán coa incidencia que ía ter nos tráxicos lumes de agosto.

Asemblea Xeral

A Asemblea Xeral ordinaria correspondente o ano 2005 levouse a cabo no serán do xoves 23 de febreiro do ano que andamos -a Lei de Asociacións obriga a realización co ano rematado- en que se aprobaron o estado de contas, a Memoria de actividades realizadas e igualmente o novo Plano de actividades para o ano en curso, sen haber feitos salientabeis que destacar.

Roteiro

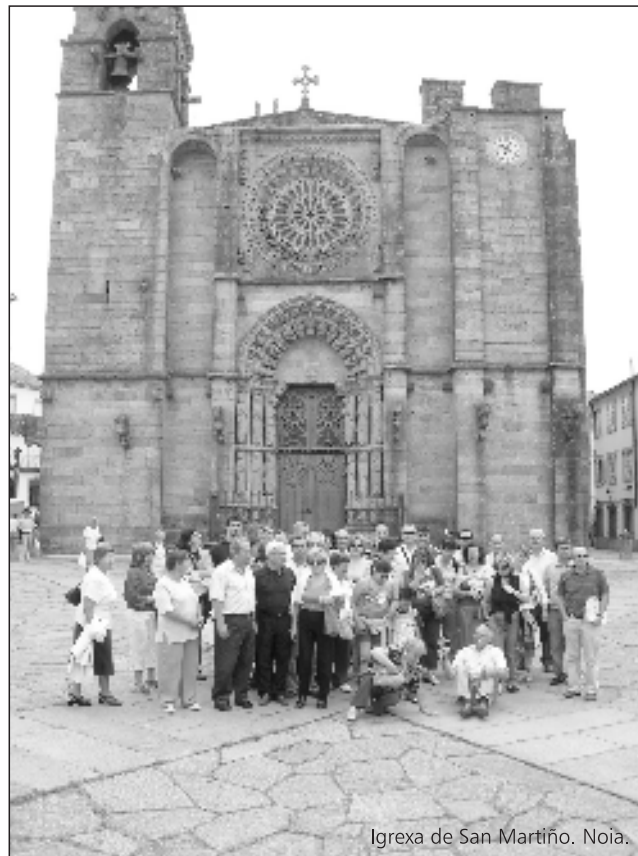

Despois dos roteiros realizados en anteriores anos para coñecer a parroquia cos dous itinerarios –un contra o Monte das Pías, e outro ata o probable asentamento de Cedofeita-, o domingo 14 de maio realizamos o Roteiro "Os cruceiros de Lérez". Con saída ás 9 e ½ da Igrexa de Santiago Peregrino de O Burgo dirixímonos polo Camiño Vello cara ó Cruceiro do Santo –sito nunha piaña adosada a unha casa- a carón do Gramal e da Porta do Sol; para seguir cara o do Cruceiro, que da nome ó lugar, e que Castelao en "As cruces de pedra na Galiza" noméao como o do Chenlo; transitamos cara a Casal Novo, camiño do Castelo atópase o Cruceiro de

Benigno -sobre portal- no que ó seu pé aparecen as "tres Marías"; seguimos contra do Cruceiro de Casal Novo; para acercarnos ó Cruceiro da Xicra -tamén adosado a unha casa-; no camiño vello do Castelo encóntrase o Cruceiro da Tranca, o máis significativo, semellante na súa composición iconográfica ao actualmente situado no cemiterio e que Castelao situábao orixinalmente en Casaldarado; ata chegar ó Cruceiro do cruce do Bravo, para xa dende aí ir cara o do lugar de Couso, e seguindo o antigo camiño vir ó do cemiterio, do que xa falamos, para voltar ó lugar de saída. Foron sobre catro horas en que puxemos en práctica o do clásico "mens sana in corpore sano". (Para un mellor acercamento a este tema pódese ler o artigo de Xosé Álvarez no número 8 da nosa revista.)

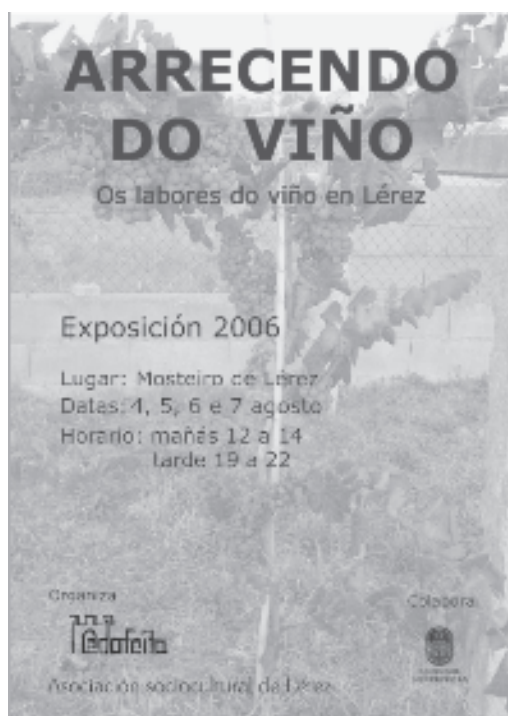
Viaxe cultural

Como todos os anos a nosa asociación organizou unha viaxe cultural e de lecer. Este ano o percorrido foi máis descansado, despois das viaxes doutros anos a O Courel, a Peneda-Xurés, a Ortigueira ou mesmo a Cedofeita portuense, fumos as cercanas terras da Barbanza. Visitamos a vila de Rianxo, lugar dos Chariños medievais, e dos máis cercanos Castelao, Manoel Antonio ou Rafael

Dieste, o hórreo de Araño -dos máis grandes de Galicia-, o Cruceiro de Eiroa -semellanzas co do Hío-, a nobre vila de Noia -cun decorrer histórico tan semellante a nosa Boa Vila, pola súa orixe, dependencia política-relixiosa e pesqueira, ó igual có esmorecemento socioeconómico e de rango poblacional como vilas capitais galegas-. Igualmente visitamos o Castro de Baroña e o Dolmen de Axeitos, mostra da importancia do megalitismo da zona. Para subir a Curota e marabillarse ante a grandiosa paisaxe das nosas rías dende as Cies á Fisterra.

Exposición

Este ano a XII Exposición titulouse "Arrecendo do viño. Os labores do viño en Lerez", realizada nunha das salas do Mosteiro de Lerez, polas datas do patrón San Salvador nos días 4, 5, 6 e 7 de agosto. Días moi tristes xa que coincidiron coa onda de incendios que asolou Galicia, e tamén a nosa parroquia, en especial o domingo 6 ó arder o monte das Pías, cruzar Rorís e chegar o lume ata o río Lerez e case aillar Couso, e nos seguintes días seguir ameazando vivendas na Piolla e no Castelo. A exposición a través de 12 paneis facía un percorrido

polo mundo do viño mediante textos e fotografías sobre castes de vides, tipos de viña, coidados da mesma, tipos de uvas, a vendima, a adega, o viño e derivados, ademais de aspectos históricos e literarios. A mostra completábase con diferentes obxectos tradicionais -sulfatadoras, alambreadeiras, tesoiras de podar, fendedores de vimbios, garrafóns, enrolladoras, pisóns, gallas, bocois, lagaretas, potas, etc-. Foi visitada por numeroso público, aínda non celebrándose festa este ano polo patrón. Entre os asistentes á inauguración ademais de representantes de entidades parroquiais asistiu a concelleira de Cultura Mª Jesús López.

Feira Franca

Por terceiro ano membros da Asociación participamos na recreación daquela Feira Franca de San Bertomeu de finais do século XV, época de esplendor de Pontevedra, co obradoiro de tinguido con plantas: fiuncho, sabugueiro, cebola, moras, e liques entre outros. Sumándonos a outros colectivos

que representaban outros oficios; amén do eido gastronómico con multitude de comidas e ceas na rúa creando un ambiente alegre e bulideiro coa participación de case toda a cidade e centos de forasteiros. Entre as numerosas persoas que se acercaron a noso obradoiro é de salientar a presenza do Director Xeral de Promoción e Difusión Cultural, Luis Bará; recibimos felicitacións pola atmosfera de época tan lograda cos materiais, o propio obradoiro con tinguido da lá e de liño, así como o ornamento do espazo nos arcos do museo da rúa Sarmiento, contestando a numerosas preguntas sobre diferentes aspectos dos tinguidos naturais.

Festa das Asociacións

O Domingo 30 de xullo asistimos a II Festa das Asociacións dentro da XI Semana da Festa Cultural da Asociación Recreativa de Xeve. Na nosa caseta expuxemos as nosas revistas así como carteis e materiais de actividades levadas a cabo desde o

noso nacemento xa fai doce anos. Igualmente serviunos para porse en contacto con outras asociacións, programar actividades conxuntas, así como ofrecer algún material interesante para eles.

Río Lérez. Ponte de Lixó.

Colaboracións

Cedofeita como asociación sociocultural colaborou a través de todo o ano en diversos eidos como:

- . Coa concellería de Cultura na participación en reunións e actividades do REAL (rede de entidades amigas da lingua) no "Maio, mes da lingua", e entre outras, como membro de Consello Aberto na organización da VII Feira Franca.
- . Co Concello aportando a Aquagest na Exposición na Casa das Campás, a nosa mostra fotográfica "O Lérez, o río que nos da nome".
- . Coas Asociacións do Burgo, Verbo Xido entre outras, intercambiando fondos e participando en charlas.
- . Salientar a proposta feita por certas asociacións para o Premio Cidade de Pontevedra como entidade. Premio que foi para a Aula Castelao, a que volvemos felicitar congratulándonos polo esforzo que fai en manter ese foro de pensamento en especial a Semana de Filosofía, tan significativo para a nosa cidade.

La historia de Lérez a través de 10 cruceiros

PARO DE VÍO
Luns, 15 de mayo de 2006

Rafaela Rodríguez

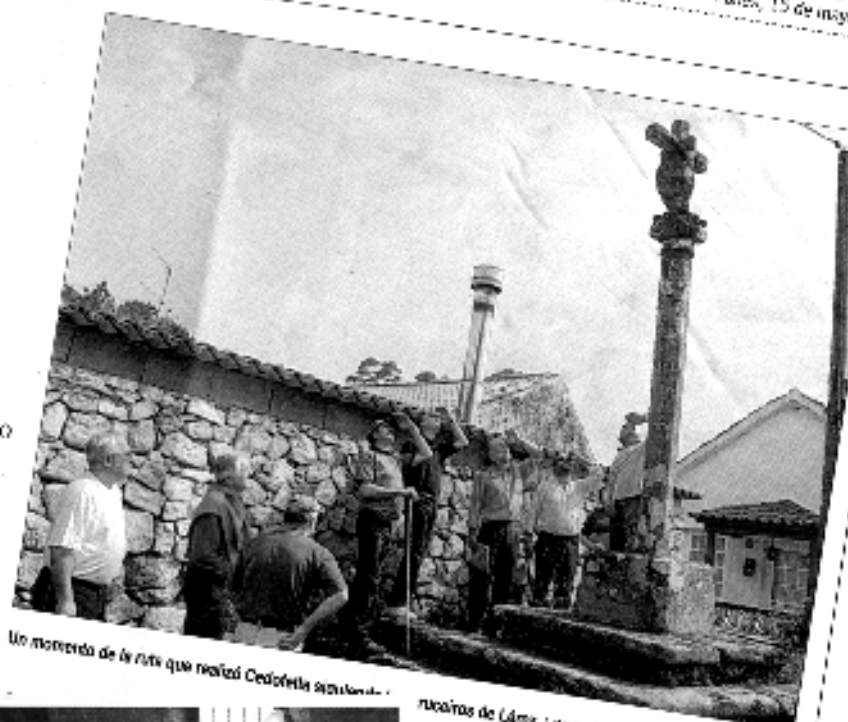
Un grupo de vecinos conocieron ayer estas muestras de arte gallego en una ruta guiada por esta parroquia

Las diez cruceiros que están dispersas en la parroquia de Lérez sirvieron ayer a un grupo de vecinos de esta parroquia del municipio de Pontevedra para conocer un poco más de su historia y de la iconografía de estas cruces de piedra.

Acompañados de los integrantes de la asociación cultural "Cedofeita" de Lérez, realizaron un recorrido que partió de las instalaciones de Santiago de O Burgo hacia la parroquia alta de la parroquia en busca de los diez cruceiros que la salpican: el de Piz, de O Santo, do Crucino, Benigno, Casanova, La Cruz, etc.

en ellos aparecen: la serpiente equivale al pecado, la columna a la muerte.

Historia y medio ambiente es la primera vez que esta asociación cultural...

Un momento de la ruta que realizó Cedofeita ayer por las cruces de Lérez.

Cedofeita dedica a la cultura del vino la undécima edición de su exposición en Lérez

Pontevedra. Fotografías y pendles sobre la cultura del vino forman parte de la muestra que la asociación cultural Cedofeita de Lérez inauguró la mañana de ayer en el municipio. Se trata de la undécima edición de una exposición de carácter etnográfico que está dirigida tanto a los amantes de los caldos como a los que desconocen los distintos tipos que existen y su elaboración.

La colaboración de los vecinos de la parroquia ha permitido a los responsables de la exposición complementar la información gráfica con materiales empleados en el proceso de la vinificación. Se guardan además información sobre los distintos tipos de uvas y su tratamiento.

Arrecendo do viño. Os labores do viño en Lérez están divididos en recolección, que se pode dividir en trillado e bodega, e a elaboración do mosto (de 11.00 a 14.00 horas) e de tarde (entre 16.00 y 18.00 horas).

Durante a inauguración, haberá demostración de como se elabora este tipo de vino tradicional. Los organizadores de la exposición, que de paratimbre, moi didáctica e informativa é a asociación Cedofeita.

vecinos de Lérez. A súa historia

organizar sin que este cultura del. Será el momento de...
al completo su programación social con actividades relacionadas con la ecología que se prevé para el mes de noviembre.
"Cedofeita" participa en otras actividades que organizan colectivos del municipio y de toda la comarca, ejemplo de ello es el stand de límites que monta en la Plaza Fiepca.

Cedofeita mostra en Lérez fotos e obxectos sobre a cultura do viño

Unha exposición sobre a cultura do viño en Lérez, organizada por a asociación cultural Cedofeita, inaugúrase este sábado na parroquia de Lérez. A mostra, que se desenvolverá ata o domingo, presenta unhas 10 fotografías e unhas 10 pendles sobre a cultura do viño.

A mostra, que se desenvolverá ata o domingo, presenta unhas 10 fotografías e unhas 10 pendles sobre a cultura do viño.

A mostra, que se desenvolverá ata o domingo, presenta unhas 10 fotografías e unhas 10 pendles sobre a cultura do viño.

Unha exposición sobre a cultura do viño en Lérez.

Los vecinos de Lérez recorren los cruceiros de la parroquia de la mano de Cedofeita

Pontevedra. Un grupo de vecinos de Pontevedra, acompañados de los integrantes de la asociación cultural "Cedofeita" de Lérez, realizaron ayer un recorrido por el casco urbano de la parroquia de Lérez en busca de los diez cruceiros que la salpican: el de Piz, de O Santo, do Crucino, Benigno, Casanova, La Cruz, etc.

En el recorrido, que partió de las instalaciones de Santiago de O Burgo hacia la parroquia alta de la parroquia en busca de los diez cruceiros que la salpican: el de Piz, de O Santo, do Crucino, Benigno, Casanova, La Cruz, etc.

Los participantes en el 'botairo' de Cedofeita recorren la parroquia de Lérez en busca de los diez cruceiros que la salpican.